

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

53-1

BRNO 2012

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 53
Volume 53

Číslo 1
Issue 1

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttkay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Jiří Juchelka, Soňa Klanicová, Šárka Krupičková, Olga Lečbychová,
Ladislav Nejman, Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Executive Editors, Typography

Alice Del Maschio

Software
Software

Adobe InDesign CS5

Fotografie na obálce
Cover Photography

Prusiek, lok. 25. Hrob č. 22, zlato (viz obr. 6. na str. 78)

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
IČ: 68081758
E-mail: pv@arub.cz
Internet: <http://www.arub.cz/prehled-vyzkumu.html>

Tisk
Print

Azu design s.r.o.
Bayerova 805/40
602 00 Brno

ISSN 1211-7250
MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně
Vydáno v Brně roku 2012
Náklad 400 ks

Časopis je na seznamu neinpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
Copyright ©2012 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

DOBA BRONZOVÁ

BRONZE AGE

BRONZEZEIT

BRNO (K. Ú. BOSONOHY, OKR. BRNO-MĚSTO)

Ulice Pražská, parcela č. 3557/1. KSPP - velatická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

Ve dnech 12.–13. 10. 2011 uskutečnili pracovníci ÚAPP Brno, v.v.i., záchranný archeologický výzkum ve východním úseku Pražské ulice (S-JTSK 603189.79:1162584.8) v souvislosti s budováním přívodního a zásobovacího vodovodního řadu. Přibližně 3 m široký a 2 m hluboký liniový výkop, jenž byl veden po severní straně komunikace Pražské ulice, porušil zhruba 230 m východně od východního okraje intravilánu (těsně před startem bývalé Velké ceny) dva pravěké sídlištní objekty. Dosud neznámá lokalita se nachází v nadmořské výšce okolo 258 m, ve spodní partii jihozápadního svahu, kterým klesá Kamenný vrch (385,8 m n.m.) k toku Leskavy. Její přesná poloha je na ZM ČR 1 : 10 000, list 24-34-04 určena bodem o souřadnicích 81 : 136 mm od Z:J s.č.

Vzájemně superponované jámy byly překryty zbytkem původní půdy a konstrukčními vrstvami stávající komunikace o celkové mocnosti 1,7 m, takže bylo možné prozkoumat jen jejich části zachované ve dně sledovaného výkopu. Mladší z nich obsahovala početnou kolekci zlomků keramických nádob velatické fáze kultury středodunajských popelnicových polí, starší pak byla zcela bez nálezů.

Michal Přichystal

Resumé

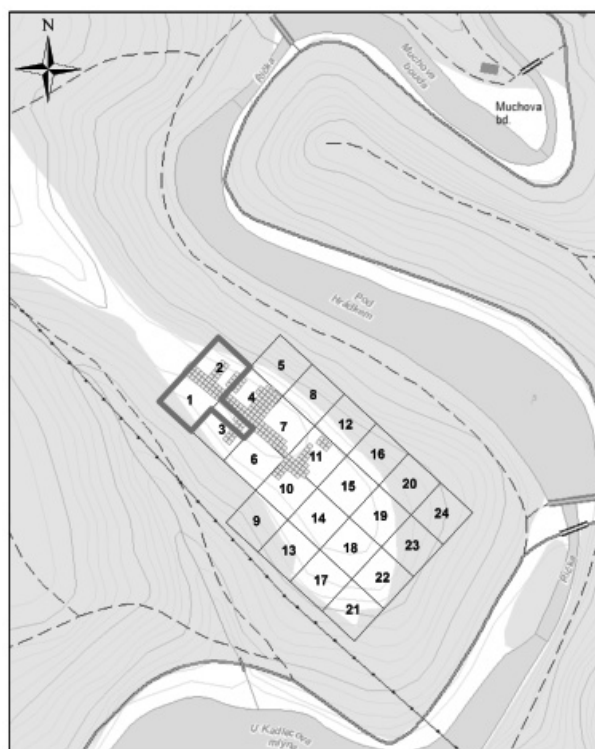
Brno (Kat. Bosonohy, Bez. Brno-město). Bei der Rettungsgrabung in der Pražská Strasse wurden eine Siedlungsgrube der Velaticer Kultur und eine ältere, nicht näher datierbare Siedlungsgrube entdeckt.

BRNO (K. Ú. LÍŠEŇ, OKR. BRNO-MĚSTO)

Staré Zámky u Líšně. Doba bronzová - starší doba železná. Hradiště. Detektorový průzkum. Uložení nálezů: Moravské zemské muzeum.

Na hradisku Staré Zámky u Líšně (S-JTSK: y: -590250,85 x: -1159151,413) proběhl ve dnech 4. – 7. listopadu 2011 detektorový průzkum (Staňa 1960, 1972, Čizmář 2004, 92-93). Studenti Ústavu archeologie a muzeologie Filozofické fakulty Masarykovy univerzity Richard Bíško, František Trampota, Ondřej Blaha, Jarmila Nedbalová, Jakub Těsnohlídek, Peter Tkáč, a Libor Kalčík

se pokusili ověřit, zda exponovaná lokalita v katastru Brna - Líšně může ještě vydat nové doklady o osídlení hradiska. Před samotnou akcí byla plocha hradiska rozdělena do pravidelné čtvercové sítě o rozměrech čtverců 50 x 50 m. Listopadový průzkum prozkoumal situaci ve čtvercích 1, 2 a částečně i 3 (obr. 1).

Legenda

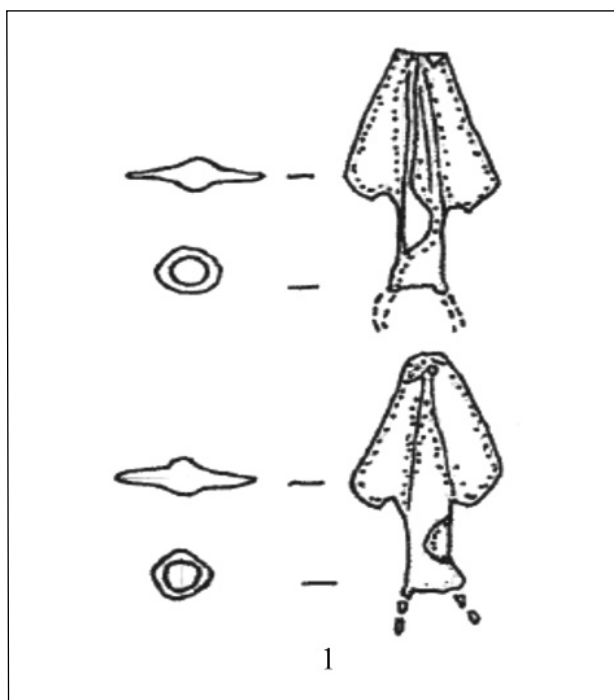
- Plocha výzkumu 2011
- Čtverce výzkumu 1953 - 1965
- Síť detektorového průzkumu 2011

Obr. 1. Staré Zámky u Líšně: Plocha detektorového průzkumu 2011.

Fig. 1. Staré Zámky by Líšně: Area of detector's research 2011.

Zajímavým objevem je nález bronzové tulejové šipky se dvěma zpětnými háčky (obr. 2), která náleží k typu 4/D. Šipka se datuje od BC do LTA (Eckhardt 1996, 30). Analogická šipka byla nalezena v hrobu z Großmugl v Dolním Rakousku, který je datovaný do stupně HA1 (Eckhardt 1996, Taf 54/11).

Libor Kalčík

Obr. 2. Staré Zámky u Líšně: bronzová šipka se zpětnými háčky.

Fig. 2. Staré Zámky by Líšeň: bronze arrow.

Literatura

Čížmař, M. 2004: *Encyklopedie hradišť na Moravě a ve Slezsku*. Praha.

Eckhardt, H. 1996: *Pfeil und Bogen: eine archäologisch-technologische Untersuchung zu urnenfelder- und hallstattzeitlichen Befunden*. Espelkamp.

Staňa, Č. 1960: *Slovanské obytné objekty na Hradišti Staré Zámky u Líšně*. Památky archeologické 51/1, 240–293.

Staňa, Č. 1972: *Velkomoravské hradiště Staré Zámky u Líšně*. Monumentorum tutela – Ochrana pamiatok 8, 109–159.

Resumé

The detector research was made in November 2011. It was found bronze arrow typ 4/D according Eckhardt, H. 1996.

BRNO (K. Ú. MĚSTO BRNO, OKR. BRNO-MĚSTO)

Jakubské náměstí, parc. č. 44. KSPP - velatická fáze. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum byl vyvolán stavbou „Zpřístupnění brněnského podzemí – Kostnice u sv. Jakuba v Brně - II. etapa“. Terénní část proběhla ve své hlavní části během května až srpna 2011.

Z pravěkých aktivit byly zachyceny relikty dvou zahloubených subjektů. První byl situován 4,5 m jižně od jihozápadního nároží stávajícího kostela, druhý 8,5 m jihozápadně od stejného nároží. Ve druhém případě lze

uvažovat o funkci zásobní jámy (obr. 3). Na jejím dně a zčásti také ve výplni se nacházely fragmenty jednotlivých lidských kostí. Zřejmě náležely jediné osobě. Keramický materiál získaný z výplně jámy lze zařadit do velatické fáze KSPP. První jáma byla reprezentována jen segmentem dna a nepatrné části výplně, ze které nebyl získán žádný datační materiál. Pravděpodobně by se opět mohlo jednat o zásobní jámu (Černá, Zůbek 2012).

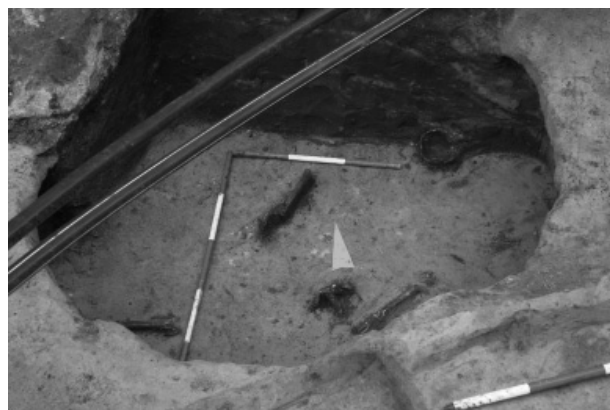
Lucie Černá, Pavel Staněk, Antonín Zůbek

Literatura

Černá, L., Zůbek, A. 2012: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při stavbě „Zpřístupnění brněnského podzemí – Kostnice u sv. Jakuba v Brně - II. etapa“*. Rkp. nálezové zprávy, č.j. 1/12. Uloženo: Archiv nálezových zpráv, Archaia Brno o.p.s.

Resumé

Brno (Kataster Brno-Město, Bez. Brno-město), Jakubské Platz. Velaticer Phase der mitteldonauländische Urnenfelderkultur. Siedlung, Rettungsgrabung.

Obr. 3. Brno. Jakubské náměstí. Zásobní jáma. Pohled od jihu.

Abb. 3. Brno, Jakubské Platz. Vorratsgrube. Blick von Süd.

BRNO (K. Ú. ŠTÝŘICE, OKR. BRNO-MĚSTO)

Vídeňská ulice, p. č. 641/1, 640/8, 640/17, Polní ulice p. č. 433/1. Mladší až pozdní doba bronzová (?). Sídliště. Záchranný výzkum.

V měsících srpnu a září 2011 proběhl záchranný archeologický výzkum, který byl vyvolán stavbou SO 06 prodloužení horkovodu a SO 15 přípojka horkovodu pro SO 01 „Obytný soubor Brno, Vídeňská, domy A+B“.

Záchranný archeologický výzkum při jižní straně ulice Polní a západní straně ulice Vídeňské (zaměření jednotlivých sond viz kap. Středověk) výrazně přispěl k doplnění našich informací o osídlení paleolitu (viz kap.